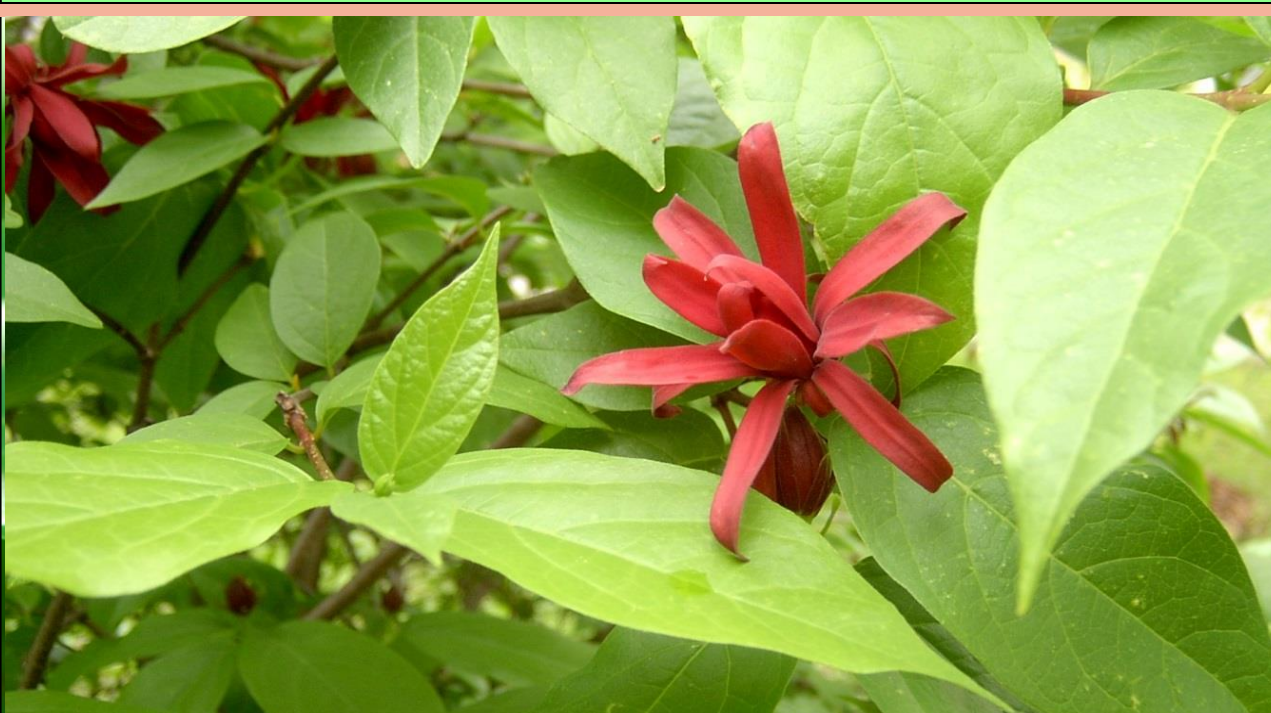

ARBORETUM ŽAMPACH

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2017

2007 – 2017 10 LET ČLENSTVÍ V UNII BOTANICKÝCH ZAHRAD ČR

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2017

2007 – 2017 10 LET ČLENSTVÍ V UNII BOTANICKÝCH ZAHRAD ČR

OBSAH

1. ÚVODNÍ SLOVO
2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ARBORETU
3. ČLENSTVÍ A SPOLUPRÁCE
4. ODBORNÁ ČINNOST
 - 4.1 PŘEDNÁŠKY A EXKURZE
 - 4.2 VÝSADBA 2017
 - 4.3 EVIDENCE A INVENTARIZACE ROSTLIN
 - 4.4 INFORMAČNÍ TABULE A JMENOVKY ROSTLIN
 - 4.5 INDEX SEMINUM
 - 4.6 FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ A MĚŘENÍ TEPLOT
5. MARKETING A PUBLIC RELATIONS
 - 5.1 PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE
 - 5.2 KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE
 - 5.3 STATISTIKY NÁVŠTĚV
 - 5.4 PUBLIKAČNÍ ČINNOST
6. OHLÉDNUTÍ SE ZA PŘEDCHOZÍMI LETY
7. ROZVOJ
 - 7.1 ZÁMĚRY DO BUDOUCNA
 - 7.2 PODPORUJÍ NÁS
8. PRACOVNÍ TÝM
9. PODĚKOVÁNÍ, KONTAKTY A FOTOGALERIE KVĚTŮ

1. ÚVODNÍ SLOVO

Arboretum Žampach se nachází ve Východních Čechách v podhůří Orlických hor pod zříceninou hradu Žampach ve stejnojmenné obci Žampach. Arboretum je součástí Domova pod hradem Žampach, příspěvkové organizace Pardubického kraje. Jedná se o zařízení, poskytující pobytové, ambulantní a terénní sociální služby osobám se zdravotním postižením - mentálním, smyslovým, tělesným i kombinovaným. Arboretum se rozkládá na ploše cca 4 ha a je členěno do 3 částí – Dolní park (pod silnicí), Horní park a park ve vnitřním zámeckém areálu. Veškeré tyto části jsou státem chráněnou kulturní památkou (rej. č. 4167/3).

Specifickým cílem Arboreta Žampach je vytvářet podmínky k navazování kontaktů obyvatelů Domova (uživatelů sociálních služeb) s širší veřejností a umožnit jim využití přírodního prostředí k relaxacím, odpočinku i pracovním terapiím.

Úprava zámeckých parků v anglickém stylu pochází z doby činnosti manželů Anny a Františka Lützowových, nejvýznamnějších majitelů žampašského zámku, kteří zde pobývali v letech 1884 – 1933 a souvisí s větší přestavbou zámku z této doby. Manželé Lützowovi nechali na konci 19. století upravit hradní areál. Byla zde postavena dnes již zaniklá dřevěná rozhledna a lávka spojující předhradí s hradem a provedena konzervace zbytků zdiva. V roce 1945 došlo k prohlášení o konfiskaci statku i zámku a od roku 1950 byl rozhodnutím ONV v Žamberku v národní správě. Do konce osmdesátých let 20. století došlo k velkému zanedbání parkových ploch zámku i zámeckého areálu.

Od roku 1990 zde dochází k průběžným obnovám parků, rozsáhlé výsadbě sbírkových dřevin, rekonstrukcím památkových objektů a výstavbě nových objektů. Ve vnitřním areálu jsou doplňovány herní prvky, hřiště a zoo koutky pro poskytování zooterapie s cílem vytvářet příjemné kulturně sociální prostředí pro veřejnost i obyvatele Domova. Od roku 2007 je Arboretum Domova pod hradem Žampach členem Unie Botanických zahrad České republiky, s čímž souvisí i plnění kritérií v oblasti ochrany a péče o sbírkové dřeviny, ale i předávání informací a pořádání naučných akcí pro veřejnost. V současné době probíhá ve vnitřním areálu výstavba základů smyslového parku s chodníčky doteků, vůní a chutí, které budou navíc obohaceny o herní a cvičební prvky k aktivizaci zraku a sluchu.

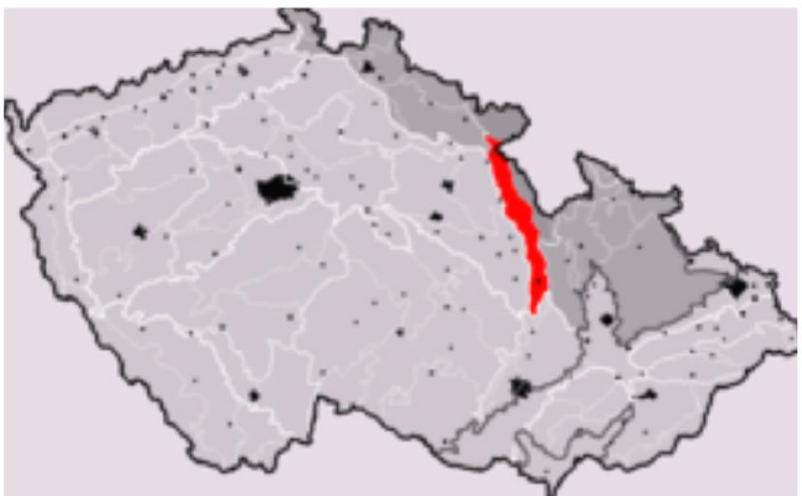
Vnitřní areál – zámecké nádvoří na podzim 2017.

Dolní park v zimě 2017.

Pískovcové kvádry v horním parku před Zámeckou lávkou - podle místní pověsti „Čertovy kameny“.

Podorlická pahorkatina na mapě Česka.

2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ARBORETU

Arboretum Žampach patří mezi všeobecná arboreta, ale zahrnuje také významnější tematické sbírky některých rodů dřevin, např. borovice, jedle, smrk, dub, šácholan, buk, bříza, jinan a jasan. Sbírkový fond obsahuje okolo 120 rodů a více než 700 druhů dřevin, včetně u nás vzácně zastoupených druhů. Informační systém arboreta zahrnuje venkovní poznávací okruh prostřednictvím informační tabulí a jmenovek u jednotlivých dřevin. Dále pak elektronické mapy a rejstříky, které jsou přístupné z webových stránek www.uspza.cz.

Geografické údaje a členění arboreta – nachází se v lokalitě podhůří Orlických hor ve výšce okolo 440 m. n. m.. V této části Podorlicka se nachází permský zlom a krajina je zde typická červenými slínami a pískovci.

Geologické členění - podle geologického členění se jedná o oblast permokarbonu a terciér boskovické brázdě a orlické pánve. V okolí zříceniny hradu Žampach se vyskytují skalky a skalní výchozy v severní části permské orlické pánve. Je zde popsán výskyt hornin – **karbonát, pískovec, slepenec** (konglomerát). Geologická lokalita je doporučena k ochraně a má geovědně - historický význam, je geoturistickou zajímavostí (geotopem), má významný studijní profil a regionálně-geologický význam (mapování).

Další informace o geologické lokalitě jsou přístupné z: <http://lokality.geology.cz/3321>

Geomorfologické členění

Arboretum se nachází v oblasti Podorlické pahorkatiny, geomorfologického celku ve východních Čechách v Pardubickém a Královéhradeckém kraji, který zasahuje malou částí i do Polska. Hranice mezi Podorlickou pahorkatinou a Orlickými horami není v přírodě zřejmá. Pod celkem Podorlické pahorkatiny, v němž se nachází Arboretum Žampach, je Žamberská pahorkatina. Pohoří je geologicky velice pestré a je budováno granodiority, žulovými porfyry, fylity, vyvřelými gabrodiority, slínovci a řadou dalších. Podrobné informace o geomorfologickém členění jsou přístupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Geomorfologick%C3%A9_%C4%8Dlen%C4%9Bn%C3%AD_%C4%8Ceska

3. ČLENSTVÍ A SPOLUPRÁCE

Arboretum Žampach jako člen Unie botanických zahrad České republiky (od 8. 2. 2007) plní kritéria členství v oblasti evidence, péče a ochrany o pěstované druhy dřevin a jejich viditelné označení jmenovkami. Mimo udržování sbírkového fondu dřevin je otevřeno potřebám výzkumu a výuky. **Účastní se vzdělávacích akcí a navazuje spolupráci s botaniky, dendrologií a znalci z oboru ochrany přírody a krajiny.** Dochází zde k průběžnému rozšiřování venkovního tabulového poznávacího okruhu o jednotlivých druzích dřevin, aktualizaci jmenovek, poskytování informací veřejnosti prostřednictvím vedení elektronického informačního systému, rejstříků, map výsadby, webových stránek <http://www.uspza.cz/arboretum>, facebook <https://www.facebook.com/arboretumzampach/>, ale i organizovaných skupinových a individuálních prohlídek s průvodcem.

V roce 2017 byla vyžádána spolupráce AOPK v oblasti posouzení zdravotního stavu několika dřevin s ohledem na jejich ochranu a bezpečnost. Podle vydaných posudků došlo i ke kácení stromů, které ohrožovaly bezpečnost. Dále byly na doporučení AOPK realizovány bezpečnostní vazby lip ve stromořadí. Před kácením stromů došlo také specialistou z AOPK k posouzení výskytu chráněných druhů živočichů. Posouzení zdravotního stavu nejvyššího stromu arboreta – douglasky (*Pseudotsuga*) je také konzultováno s Ing. Zdeňkem Blahníkem, soudním znalcem z oboru ochrany přírody. **27. června 2017** navštívil Arboretum Žampach tým studentek s pedagogickým doprovodem ze Střední školy zahradnické a technické v Litomyšli, studijního oboru zahradní design. Probíhala zde výuka a zpracování **monitoringu dřevin** arboreta.

4. října 2017 se konala pracovní schůzka s kolegyněmi z Botanické zahrady hl. města Prahy – Troja. Setkání pod vedením Mgr. Jarmily Skružné proběhlo za účelem předání zkušeností v oblasti při předávání informací a zapojení do poznávání rostlin a prostředí osobám se zdravotním postižením.

18. října 2017 navštívil arboretum dendrolog Ing. Marek Barta, PhD., z Ústavu ekologie lesa SAV, pobočky Biologie dřevin, Nitra a požádal o poskytnutí vzorků pabuku (*Nothofagus*) k provádění výzkumu a k ověření hypotézy o odolnosti introdukovaných druhů dřevin vůči chorobám a škůdcům.

Monitoring stavu dřevin – výuka studentek SZTŠ Litomyšl

Odborný tým z Botanické zahrady hl. města Prahy – Troja.

Den fascinace rostlinami – poznávání druhů stromů.

Představení hmyzího hotelu žákům pátých tříd základní školy.

4. ODBORNÁ ČINNOST

Arboretum Žampach pořádá pravidelné odborné vzdělávací přednášky pro veřejnost, exkurze pro školy, zájmové spolky, spolupracující organizace a další. Organizují se zde kulturní, společenské a sportovní akce pro širokou veřejnost a dále poznávací programy pro skupiny nebo individuální prohlídky s průvodcem.

Dochází zde k průběžnému rozšiřování venkovního tabulového poznávacího okruhu o jednotlivých druzích dřevin, aktualizaci jmenovek, poskytování informací veřejnosti prostřednictvím vedení elektronického informačního systému, rejstříků, map výsadby, fotogalerie dřevin, webových stránek <http://www.uspza.cz/arboretum>,

facebook <https://www.facebook.com/arboretumzampach/>

Zámecké parky Arboreta Žampach, jsou státem chráněnou kulturní památkou, celoročně přístupné veřejnosti. Příchozím se zde nabízí také možnost prohlídek památkových objektů a turistických míst včetně informací zpracovaných na venkovních cedulích včetně zázemí Turistického informačního centra s přístupem k internetu a možností zakoupení suvenýrů i občerstvení prostřednictvím automatu. Turistické informační centrum spolupracuje s Destinačí Orlických hor a Podorlicka.

<http://www.uspza.cz/infocentrum>

<http://www.mojeorlickehory.cz/>

4.1 PŘEDNÁŠKY A EXKURZE

Dne 27. 5. 2017 se Arboretum Žampach připojilo ke „**Dni fascinace rostlinami**“ s vlastním poznávacím programem pro děti i dospělé na téma „Klaníme se stromům“. Formou her na jednotlivých stanovištích u příležitosti Zámecké slavnosti a Dětského dne se děti učily poznávat druhy stromů, bylin, jednotlivé části stromů i s návštěvou pravěku prostřednictvím poznávání tzv. živoucí fosilií, které se zde vyskytují v podobě wollemie, blahočetů, jinanů a metasekvojí.

Den stromů, 20. 10. 2017, jehož tradici v ČR znovu zavedl Dr. Větvíčka, jsme oslavili přednáškou Mgr. Adély Hrubé na téma „Permakultura – zahrada bez údržby“.

Přednášející Adéla Hrubá je členkou Permakultury CS, její zahrada je v síti Ukázkových permakulturních projektů pod názvem Zahrada na kopci, pěstuje a semenaří pro Gengel staré a netradiční druhy rostlin (více než 70 odrůd). V současné době je členkou týmu velkého mezinárodního projektu Children in permaculture. Absolvovala praktický kurz permakultury u Seppa Holzera, Úplný kurz permakulturního designu u Tomase Remiarze a Učitelství kurzu permakultury u George Sobola.

Přednáška byla věnována permakulturnímu zahradnictví. Byly objasněny metody permakultury - mulčování, bylinkové spirály, vyvýšené záhony, kompostování, terasování, smíšené kultury a střídání rostlin. Vysvětlena funkce plevelu, vzájemná ochrana jednotlivých rostlin, úloha hmyzu při opylování, užitek ptáků a dalších živočichů na ochranu před škůdci, efektivní zpracování odpadu.

V roce 2017 byly realizovány exkurze pro školky, školy zájmové spolky a další organizace s průvodcem po arboretu i místních památkách.

Celkem zde bylo provedeno 20 plánovaných exkurzí a návštěv arboreta památek a zařízení v počtu 697 účastníků. Mezi nimi byly děti mateřských, základních a středních škol, členové zahrádkářských i jiných spolků a organizací. Pozornost byla věnována také individuálním objednaným i neobjednaným **návštěvám ze zahraničí v počtu okolo 200 návštěvníků.**

Součástí exkurzí byly také návštěvy zařízení, sociálně terapeutických dílen s ukázkami výroby v keramických a sklářských dílnách i činnosti v zahradnictví a pomocném hospodářství při péči a chovu domácích hospodářských zvířat.

Několika předem objednaným exkurzím byly umožněny **hipoterapeutické jízdy na koních a oslích** v prostorách vnitřního areálu arboreta. Velmi vyhledávanými jsou kamerunské ovce, zvyklé na krmení granulami a další domácí hospodářská zvířata ve stájích – králíci a morčata, v malém botanickém skleníku potom akvarijní a jezírkové rybky i agapornisové. Návštěvníci projevovali také častý zájem o **centrum smyslového vnímání snoezelen a muzikoterapii**, které se nacházejí v podkroví kaple a jsou svým prostorem kapacitně omezeny.

Zahrada na kopci paní Adély Hrubé – léto 2017.

Hipoterapeutické jízdy jsou součástí předem domluvených exkurzí.

4.2 VÝSADBA A ÚBYTKY 2017

V roce 2017 byla realizována výsadba popínavých dřevin – zimolézů, přísavníků a plaménků, související s výstavbou nové dřevěné pergoly před **Domky ve stráni** a zároveň s úpravou zdejší zeleně a dřevin. Dále zde byly vysazeny zakrslé pěnišníky. K osázení skalničkami, netřesky a rozchodníky, byla využita plochá střecha jednoho z domků. V této lokalitě byla provedena jarní, letní a podzimní údržba zeleně, odstranění náletů, zástřih živých plotů a okrasných dřevin. V lokalitách HP (horní park), DP (dolní park), A (vnitřní areál) a B (botanický skleník) arboreta byla provedena výsadba 39 druhů sbírkových dřevin a zároveň doplněno bylinné patro na skalce a v záhonech HP. Jednalo se o dřeviny získané nákupem, dary i vlastní výpěstky. Po posouzení bezpečnostního stavu AOPK a v souladu s platnými právními předpisy bylo vykáceno několik stromů, za něž byla obratem vysazena náhrada. Rovněž za úbytky způsobené úhynem rostlin byly vysazeny jejich náhrady.

VÝSADBA DŘEVIN V ROCE 2017

Acer buergerianum
Acer campestre 'Anny's Globe'
Acer monspessulanum
Acer sieboldianum
Acer tegmentosum
Brachychiton populneus
Camellia japonica
Cladrastis lutea
Elaeagnus angustifolia 'Caspica'
Elaeagnus umbellata
Franklinia alatamaha
Chionanthus virginicus
Ligustrum compactum
Lonicera caerulea
Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii'
Picea pungens 'Hopsi'
Pieris japonica
Pinus contorta 'Pendula'
Pinus rotundata 'Dářko'

Pinus aristata
Pinus bungeana
Pinus densiflora 'Oculus Draconis'
Pinus lambertiana 'Glauca'
Pinus wallichiana
Prunus laurocerasus 'Ivory'
Prunus laurocerasus Etna 'Anbry
Prunus lusitanica 'Variegata'
Quercus dentata 'Carl Ferris Miller'
Quercus dentata 'Pinnatifida'
Quercus ilex
Quercus palustris
Quercus palustris 'Green Dwarf'
Quercus palustris 'Isabel'
Quercus phillyreoides
Quercus rubra
Quercus serrata 'Ishii'
Sorbus rosea
Taxodium ascendens
Ulex europaeus

29. 10. 2017 došlo vlivem vichřice k vyvrácení *Elaeagnus angustifolia* na zámeckém nádvoří. 7. 11. 2017 zde byla vysazena *Elaeagnus angustifolia* 'Caspica'.

Quercus dentata 'Pinnatifida' - HP

Pinus wallichiana – náhradní výsadba téměř 4 metrové borovice v HP

4.3 EVIDENCE A INVENTARIZACE ROSTLIN

Arboretum Žampach jako člen UBZ ČR vede odbornou evidenci rostlin prostřednictvím katalogizace v systému Florius. Databáze Florius je společný projekt Unie botanických zahrad ČR a Botanické zahrady hl. m. Prahy. Slouží k evidenci pěstovaných rostlin i ke zveřejnění odborných údajů o pěstovaných rostlinách na webovém rozhraní. Program vznikl koncem roku 2005 v Botanické zahradě hl. m. Prahy, během roku 2007 se do programu zapojily další botanické zahrady. Evidence rostlin je potřebná k odborné činnosti i pro naplnění závazků vycházejících z mezinárodních smluv o genetických zdrojích. Program je postupně rozšiřován o nové funkce, které usnadňují uživatelům zápisy a vyhledávání. Zaměstnanci arboreta se pravidelně účastní školení o možnostech využití funkcionalit databáze Florius, pořádaných UBZ ČR. On-line katalog Arboreta Žampach je přístupný veřejnosti přes webové rozhraní z: <http://www.florius.cz/zampach/>.

Arboretum Žampach vede také vlastní odborné informace o sbírkovém fondu, které jsou přístupné z: http://www.uspza.cz/index_sub.php?id=5600. Obsahem elektronicky zpracovaných informací jsou rejstříky dřevin, jejich inventarizace, zařazení do čeledí a řádů, fotogalerie s popisky, mapy a plány výsadby, tabule jednotlivých 16 poznávacích stanovišť, odborné články a doporučené publikace.

V březnu roku 2017 byly porovnány údaje z databáze Florius se stávajícími vlastními naučnými rejstříky a jmenovkami dřevin Arboreta Žampach. Byly konzultovány změny v názvosloví s Ing. Zdeňkem Blahníkem a zařazení do čeledí a řádů s Ing. Pavlem Sekerkou. Po té proběhla aktualizace podle doporučení a nové zařazení dřevin do čeledí a řádů dle systematiky molekulárně botanického systému: Angiosperm Phylogeny Website (<http://www.mobot.org/MOBOT/research/APweb/> srovnáno z <http://www.theplantlist.org/>). Změny byly prozatím aplikovány v rejstříku čeledí a řádů, který je možné zobrazit na webových stránkách a dále na jmenovkách nově vyhotovených pro Dolní park. V květnu 2017 proběhla inventarizace počtu a stavu dřevin. Na opravách názvosloví jmenovek v terénu, případně přeurčení druhů dřevin se průběžně pracuje a změny jsou zaznamenávány do elektronicky zpracovaných informací o jednotlivých druzích dřevin, dostupných z webových stránek.

4.4 INFORMAČNÍ TABULE A JMENOVKY ROSTLIN

Arboretum nabízí návštěvníkům kvalitní informace o stromech a keřích zastoupených ve výsadbě, a to formou informačních tabulí přímo v parku i formou tištěných informačních materiálů. Informační systém arboreta zahrnuje mimo jiné poznávací okruh, na jehož stanovištích jsou k dispozici základní informace o více než 100 rodech dřevin, jejichž zástupce lze v místě snadno vyhledat. Základem poznávacího okruhu je 16 oboustranných informačních tabulí a více než 600 informačních cedulek dřevin. Ucelené informace jsou k dispozici také v elektronické podobě na webových stránkách v sekci Arboretum <http://www.uspza.cz/rejstriky-vysadby-dreviny-a-fotografie#>.

Horní park byl na jaře roku 2017 doplněn o oboustrannou tabuli, instalovanou u nového záhonu. Obsahem jsou obecné informace o arboretu, jeho historie, cíle, poslání, ekosystém s doplňující fotogalerií a názvy rostlin bylinného patra, které zde byly vysazeny v předchozích letech.

Ve vnitřním areálu byly doplněny informační cedule o domácích a hospodářských zvířatech, které jsou zde v chovu ve stájích a zoo koutku za účelem poskytování zooterapie příchozím i zdejším obyvatelům. Malý botanický skleník byl doplněn o jmenovky pěstovaných rostlin.

V Dolním parku byla na podzim doplněna mapa o čísla stromů, kterou lze také zobrazit v elektronické podobě, jako interaktivní mapu dřevin Dolního parku. Byly navrženy a vyhotoveny jmenovky k jednotlivým stromům, jejichž instalace je plánována na jaro 2018.

4.5 INDEX SEMINUM

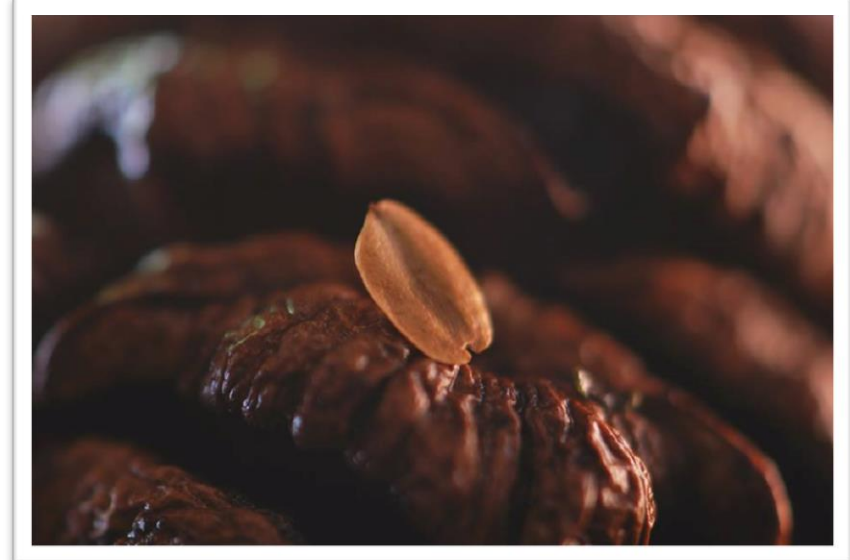
V roce 2017 byl proveden testovací sběr semen z několika druhů dřevin, pro které je plánována příprava a vydání INDEX SEMINUM pro rok 2019.

Druhy pro sběr semen a vydání *INDEX SEMINUM* 2019:

Asimina triloba
Acer ginnala
Callicarpa japonica
Catalpa bignonioides
Cedr atlaský 'Glauca'
Cladrastis
Colutea arborescens
Cornus nuttallii
Crataegus
Halesia carolina
Hamamelis japonica
Hamamelis virginiana
Juglans nigra
Koelreuteria paniculata
Magnolia tripetala
Paeonia suffruticosa
Photinia parvifolia
Picea omorika
Planera aquatica
Poncirus trifoliata
Quercus macrocarpa
Rosa omeiensis 'Pteracantha'
Sequoiadendron giganteum
Staphylea pinnata
Styrax japonicus
Tilia miqueliana
Wisteria floribunda

Magnolia tripetala

Sequoiadendron giganteum

Wollemia nobilis a *Araucaria araucana* mají vzhledem ke klimatickým podmínkám v naší oblasti své zimní stanoviště v malém botanickém skleníku a letní na skalce ve vnitřním areálu.

4.6 FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ A MĚŘENÍ TEPLOT

Fytogeografické členění

Z botanického hlediska se Česko člení do 3 fyto geografických oblastí, které se dále dělí do 6 podoblastí a 99 okresů.

Zmíněnými třemi oblastmi jsou termofytikum, mezofytikum a oreofytikum. Převážnou část území zabírá mezofytikum. Arboretum Žampach se nachází v mezofytku ve fyto geografické oblasti okresu Žamberecko. Mezofytikum je charakterizováno přechodem mezi teplomilnou a chladnomilnou květenou. Mezi výškové stupně v této oblasti patří stupeň suprakolinní (kopcovinný) a submontánní (podhorský, vrchovinný).

Měření teplot

V arboretu se uplatňují faktory vyplývající ze specifických podmínek místních, včetně mikroklimatických. Hodnoty měření teplot jsou od roku 2010 získávány pomocí meteorologické stanice - MATRIX II a počítačově zpracovávány pomocí SW - WS 2308-LED. Od 13. 12. 2013 je čidlo k měření teplot přemístěno z budovy zahradnictví do velkého zahradního altánu ve vnitřním parkovém areálu domova (naměřené teploty nemohou být ev. ovlivněny žádným zdrojem tepla z budovy).

Průměrná denní teplota – je vypočítaná z hodnot naměřených v 7, 14 a 21 hodin ($x+y+z:X:3$ =průměrná denní teplota).

Minimální teplota za 24 hodin – je vypočítaná (vysledovaná) jako nejnižší teplota naměřená během 24 hodin každého dne (od 00.00 do 23. hodiny); zaznamenáno m. stanicí - tabulky

Maximální teplota za 24 hodin - je vypočítaná (vysledovaná) jako nejvyšší teplota naměřená během 24 hodin každého dne (od 00.00 do 23. hodiny); zaznamenáno m. stanicí – tabulky

Hodnoty o průměrných měsíčních teplotách, nejvyšší a nejnižší měsíční teplotě jsou zaznamenávány v tabulkách. Dále jsou vyhodnocovány a sledovány průměrné, nejvyšší a nejnižší roční teploty za posledních deset let.

Průměrná teplota v roce 2017 byla 9,5 °C, přičemž nejvyšší roční teplota byla naměřena dne 19. 7. 2017 a to 35,7 °C a nejnižší roční teplota byla naměřena dne 7.1. 2017 a to -15,1 °C.

5. MARKETING A PUBLIC RELATIONS

V průběhu roku navštíví arboretum množství turistů, návštěvníků kulturních, sportovních a společenských akcí, plánovaných organizovaných skupinových exkurzí a také individuálních prohlídek. Domov pod hradem Žampach je pořadatelem nebo spolupořadatelem tradičních akcí s větším počtem účastníků. K dispozici nabízí své prostory i ostatním pořadatelům, ať už na sportovní akce, orientační běh, pochody nebo i k pořádání kulturních a společenských akcí a to koncertů, divadla a svatebních obřadů. Vstup do arboreta a na většinu akcí je zdarma, výjimkou je Letní hudební festival pod hradem Žampach.

K dalším důležitým akcím Arboreta Žampach pro veřejnost patří předem domluvené exkurze a vzdělávací akce. Zázemí veřejnosti poskytuje Turistické informační centrum s venkovní terasou ve vnitřním areálu. Arboretum a zámecké parky na Žampachu jsou veřejnosti přístupné po celý rok. Organizované prohlídky je třeba domluvit písemně, mailem nebo telefonicky. Prohlídky kaple, botanického skleníku a zařízení jsou umožněny po předchozí domluvě a s průvodcem. Individuálním i skupinovým návštěvám z řad široké veřejnosti jsou k dispozici informační programy zaměřené na přírodní a památkové hodnoty místa.

O jednotlivých akcích jsou vedeny záznamy prostřednictvím fotodokumentace, tiskových zpráv, komentářů na webových stránkách a sociálních sítích. Propagace probíhá prostřednictvím plakátů, bannerů a mediálních upoutávek včetně osobního doporučení a pozvánek. Přehled o počtech účastníků je evidován kvalifikovaným odhadem a průběžně zaznamenáván.

Pro veřejnost jsou zpracovávány informační a orientační materiály v podobě různých letáků, informačních brožur, map, cedulí, fotografických upoutávek a videozáznamů včetně turistického značení i aktualizace různých odkazů. Na portálech mapy.cz jsou např. uvedeny odkazy na zdejší turistické cíle <https://en.mapy.cz/zakladni?x=16.4324045&y=50.0379711&z=17&source=firm&id=12882969> , dále probíhá pravidelná aktualizace akcí i fotogalerie na Turistickém portále ČR <https://www.czecot.cz/> .

Arboretum Žampach vydává každoročně výroční zprávu o své činnosti.

Zimní zákoutí Horního parku s nejvyšším stromem Arboreta Žampach – *Pseudotsuga douglasii*

Lapidárium s informační tabulí o historii hradu ve vnitřním areálu.

Zoo koutek s kamerunskými ovci před zámeckou stodolou.

5.1 PAMÁTKY A TURISTICKÉ CÍLE

Informace zaměřené na památky a turistické cíle jsou k dispozici na venkovních cedulích a jejich podrobné zpracování včetně odborných článků, videozáznamů a zvukových záznamů jsou přístupné z: <http://www.uspza.cz/prohlidka-pamatek>

ZÁMECKÉ PARKY - ARBORETUM ŽAMPACH - POZNÁVACÍ OKRUH - DENDROLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI

VYHLÍDKA - PANORAMA ORLICKÝCH HOR - HORNÍ ZÁMECKÝ PARK ŽAMPACH

ZÁMECKÁ KAPLE SV. BARTOLOMĚJE Z R. 1713

ZÁMECKÁ BUDOVA Z R. 1672

ZÁMECKÁ STUDNA

ZÁMECKÁ STODOLA

LAPIDÁRIUM A ZAHRADNÍ ALTÁN

PÍSKOVCOVÝ PRANÝŘ Z R. 1693

DŘEVĚNÁ ZÁMECKÁ LÁVKA Z R. 1886

BAROKNÍ PÍSKOVCOVÁ SOCHA KRISTA - ECCE HOMO Z R. 1758,

DŘEVĚNÁ ZVONIČKA A OBECNÍ KŘÍŽ

*PAMÁTNÍK DR. FRANTIŠKA LÜTZOWA (*1849 - †1916)*

HRADNÍ KOPEC SE ZŘÍCENINOU HRADU ŽAMPACH Z KONCE 13. STOL.

PROHLÍDKA Z HISTORIE OBCE ŽAMPACH, LETECKÉ SNÍMKY

ČERTOVI KAMENY V ARBORETU ŽAMPACH

NĚKOLIK FOTOGRAFIÍ TURISTICKÝCH CÍLŮ, PAMÁTEK A NÁHLEDY DO ARBORETA ŽAMPACH.

5. 2 KULTURNÍ, SPORTOVNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

V přírodních prostorách Arboreta Žampach a rekonstruované, vytápěné kapli sv. Bartoloměje i v zahradním altánu se každoročně koná řada kulturních, sportovních a společenských akcí pro veřejnost i naše klienty. Výčet akcí je uveden v seznamu, akce vyznačené tučně se pořádají tradičně každoročně, již více než 10 let. V roce 2017 nás prostřednictvím těchto akcí navštívilo okolo 5390 účastníků a dále okolo 180 svatebčanů.

Romantická zákoutí zámecký parků arboreta tvořená starověkými stromy a rozmanitou novou výsadbou sbírkových dřevin i květenou podrostů se nabízejí snoubencům ke konání svatebních obřadů a fotografování svateb. V roce 2017 se zde konaly dva svatební obřady a focení další svatby za příspěvky do veřejné sbírky. Termíny svateb je zapotřebí rezervovat předem.

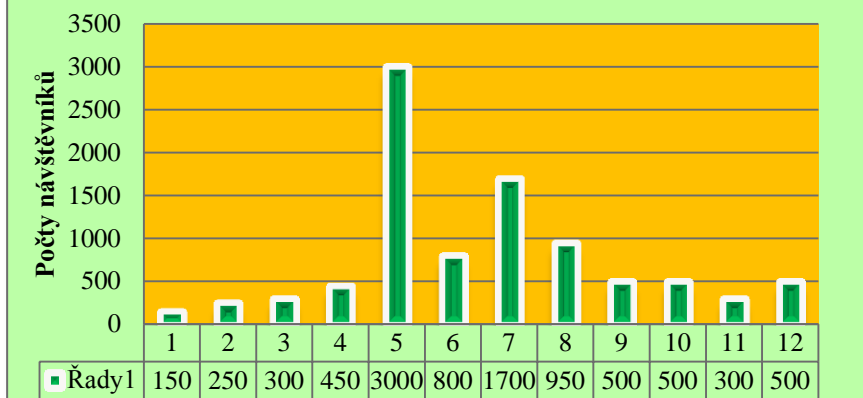
PŘEHLED AKCÍ:

- 6.1. *Tři králová besídka a průvod*
- 25. 2. *Masopust – průvod obcí Žampach*
- 23. 3. *Divadlo – Animo Žamberk*
- 6. 5. ***Pochod přes tři hrady***
- 14. 5. *Muzikoterapie paní Radvanové v kapli*
- 27.5. ***Zámecká slavnost a den otevřených dveří***
- 25. 6. *Benefiční koncert v kapli sv. Bartoloměje pro ŘKC*
- 25. 6. *Taneční soubor z Kostariky*
- 17. 7. *Hipoterapie pro děti*
- 22.7. ***Letní hudební festival pod hradem Žampach***
- 26.8. ***Žampašská pouť sv. Bartoloměje***
- 9. 9. *Pohybové odpoledne pro klienty*
- 8. 10. *Muzikoterapie paní Mimrové v kapli*
- 20.10. *Přednáška Mgr. Adély Hrubé*
- 1.12. ***Vánoční jarmark a dětské dílny a Vánoční koncert***
- 13.12. *Benefiční koncert pro Domov pod hradem Žampach*
- 21.12. *Vánoční besídka pro klienty*

FOTOGRAFIE Z TRADIČNÍCH AKCÍ KONANÝCH V ROCE 2017

Celkové počty návštěvníků v jednotlivých měsících roku 2017

Statistiky návštěv Arboreta Žampach

- Počty účastníků exkurzí
- Počty návštěvníků akcí
- Počty zahraničních návštěv
- Počty svatebčanů
- Celkové počty návštěvníků

5.3 STATISTIKY NÁVŠTĚV

Arboretum Žampach je celoročně volně přístupné veřejnosti, vstup je zdarma. Pro neorganizované návštěvy, tedy návštěvy mimo akcí, exkurzí a stáží je k dispozici poznávací okruh dřevin v arboretu, památek a turistických cílů i Turistické informační centrum s přivoláním obsluhy v uvedené otvírací době. Celkové počty návštěv jsou uváděny odhadem.

Celkový počet návštěv Arboreta Žampach v roce 2017 je odhadován na 9 400 osob, včetně účastníků exkurzí, kulturních, sportovních a společenských akcí a turistů.

Organizovaných exkurzí skupinových i individuálních s průvodcem se v roce 2017 účastnilo na **697 osob**.

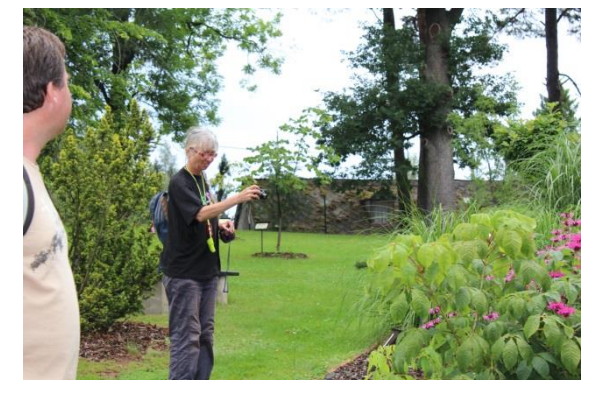
Počty účastníků kulturních, sportovních a společenských akcí z řad veřejnosti činily v roce 2017 okolo **5390 osob**.

Počet zahraničních návštěv je odhadován na 200 v roce 2017. Jednalo se o skupinové i individuální exkurze, stáže a další hosty ze Španělska, Kostariky, Anglie, Polska a Slovenska.

V průběhu roku 2017 se v Arboretu Žampach konaly dva svatební obřady a probíhalo zde focení další svatby. **Počet svatebčanů byl okolo 180**.

Zbývající počty jsou odhadované počty turistických víkendových i sezónních návštěv, mimo akce a exkurze. Pro rok 2017 je tento počet **volně příchozích návštěv odhadován na více než 3000 osob**.

FOTOGRAFIE Z NĚKTERÝCH SKUPINOVÝCH NÁVŠTĚV EXKURZÍ A STÁŽÍ V ARBORETU ŽAMPACH V ROCE 2017

5.4 PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V zimě 2017 byla o Arboretu Žampach a místních památkách zpracována reportáž ČRO Pardubice za přítomnosti PhDr. Terezy Brázdové pro pořad pod názvem „Východočeské výlety“. Zajímavé bylo pojednání o archeologickém výzkumu, který zveřejnil nález penězokazecké dílny na hradě Žampach.

V roce 2017 byla vydána informační brožura „Almanach“ k výročí 50 - ti let poskytování sociálních služeb v Domově pod hradem Žampach, rozšířená o informace o Arboretu Žampach, památkách a turistických cílech.

Pro dětské návštěvníky byly vytvořeny pracovní listy pod názvem „Poznej Domov pod hradem Žampach a jeho okolí“ od ilustrátorky Veroniky Balcarové. V hravých poznávacích listech jsou zahrnuty informace o floře i fauně v arboretu a památkách, která jsou u nás k vidění.

Arboretum Žampach se zapojilo do propagace akce „Den fascinace rostlinami“, celosvětového **Dne fascinace rostlinami**, který má připomenout, že bez svých „zelených přátel“ by lidstvo na Zemi dlouho nepřežilo. Ke „Dni fascinace rostlinami“ se Arboretum Žampach aktivně připojilo poznávacím programem pro děti i dospělé formou hry.

Vitrína v chodbě do zámecké zimní zahrady byla doplněna o zvukové nahrávky historičky Mgr. Šárky Lelkové o životě a díle nejvýznamnější osobnosti žampašského zámku, hraběti Dr. Františkovi Lützowovi, propagátorovi českého národa v Anglii a Americe, diplomatovi a spisovateli. Dále byly doplněny informace prostřednictvím zvukových záznamů o místních památkách včetně archeologického výzkumu hradu Žampach, Arboretu a Domově pod hradem Žampach, zařízení poskytujícím sociální služby.

K nejvýznamnějším a tradičním akcím jsou zpracovávány a vydávány tiskové zprávy prostřednictvím Orlického deníku, které pořádá Domov pod hradem Žampach v přírodních a památkových prostorách arboreta.

V průběhu roku 2017 byly poskytovány aktuální informace veřejnosti prostřednictvím sociálních sítí Facebook o dendrologických zajímavostech, právě kvetoucích a plodících rostlinách a celkově o místním dění. Byly zpracovány propagační materiály na jednotlivé akce a vydána reklama v Katalogu ubytovacích služeb DOHP. Přístupné z: http://www.mojeorlickehory.cz/zampach/13_41362_zampach-zamek-arboretum-a-zookoutek/

Turistické noviny Destinace Orlické hory a Podorlicko publikovaly náš článek jako pozvánku do Arboreta Žampach pod názvem „Čtvero ročních dob v Arboretu Žampach“. Přístupné z na str. 20: <http://www.mojeorlickehory.cz/repository/804fce744c17d9250210436d9870949020ea4>

Na podzim roku 2017, v období, kdy se stromy převlékají do nejrozmanitějších hávů a každým dnem mění své zářivé barvy, byly pořízeny videozáznamy 77 druhů dřevin, publikováno na: <https://www.youtube.com/channel/UCuaC-x00iBYL-VTMoV5XZ1Q/videos> a fb Arboreta Žampach.

6. OHLÉDNUTÍ SE ZA PŘEDCHOZÍMI LETY

Přehled činnosti od roku 2004 do roku 2016

Větší rekonstrukce nebo investiční akce v zahradě od roku 2004 (dostavby, přístavby, novostavby):

- 2004 - zahradní altán, lapidárium, panoramatická vyhlídka na Orlické hory
- 2006 - TIC, veřejně přístupný internet v souvislosti s informačním systémem arboreta
- 2007 - dětské hřiště (nové herní prvky), počátek rekonstrukce prostoru „ skalka“
- 2008 - skalka pod lávkou u dětského hřiště
- 2009 - doplnění herních prvků o trampolínu, stolní tenis
- 2010 - rekonstrukce hřiště na míčové hry u altánu, vitrína v altánu vhodná pro výstavu semen a plodů místních stromů
- 2011 - prořezávání lip v rámci projektu „Zdravější stromy pro zítřek“
 - označení sbírky čarovníků na skalce
 - sadová realizace bylinného patra v horním parku podle návrhu Ing. H. Hanyšové
 - aktualizace hlavního informačního panelu
- 2012 - instalace automatického závlahového systému v části Horní park a Skalka
 - instalace nového informačního panelu
 - příprava informačního panelu pro část Dolní park
- 2013 - instalace informačního panelu v Dolním parku
 - obnovení hlavní zpevněné cestičky k lokalitě "U pěti dubů"
- 2014 - zhotovení "leteckých prohlídek" zámeckého areálu a hradního vrchu Žampach
 - otevření malého botanického skleníku Arboreta Žampach
- 2015 - oplocení Horního parku
 - založení nového záhonu s bylinným patrem v Horním parku, doplnění o závlahový systém

V roce 2009 se uskutečnilo v arboretu Žampach setkání členů Unie botanický zahrad (srpen 2009). Dvoudenní program s přednáškami zaměřenými na cestování a poznávání flóry. Přednášející se věnovali především oblastem - Madagaskar, Peru, Sarawak nebo Mexiko. Součástí programu byla exkurze účastníků do Alpinária v Sedloňově. Akce se zúčastnilo 38 reprezentantů arboret a botanických zahrad z mnoha koutů České republiky.

Dne 15. října 2009 způsobil v parku kalamitu sníh. Poničeno bylo přibližně 40 stromů, u některých z nich nebyla možná náprava a došlo k jejich vykácení. Po dobu 14 dnů byl z důvodu bezpečnosti park pro návštěvníky uzavřen. V této době se likvidovaly škody způsobené nečekaným přívalem sněhu.

V roce 2010 započala rekonstrukce hřiště na míčové hry v areálu u altánu. Dokončeno bylo v roce 2011. V altánu byla v prosinci 2010 umístěna vitrína, která byla v prosinci 2011 přemístěna do zimní zahrady a slouží pro výstavu plodů a semen některých vzácných druhů stromů. Ve venkovním altánu zůstala bedna pro uložení kuzelek a pálek na stolní tenis.

V roce 2011 (podzim) byla zrealizována sadová úprava v horním parku. Došlo k vybudování ostrůvku a osazení rostlinami bylinného patra podle návrhu Ing. H. Hanyšové. V horním parku u vstupu na vzdušnou lávku byly instalovány pískovcové kvádry, připomínající podle místní pověsti „Čertovy kameny“. Tyto kameny byly objeveny při rekonstrukci opěrné zdi v dolní části Horního parku arboreta podél silnice vedoucí do Písečné. Kameny instaloval ak. soch. René Tikal. Proběhlo také prožezání lip v rámci projektu „Zdravější stromy pro zítřek“.

V roce 2012 byl pro vysazené bylinné patro instalován automatický závlahový systém. Návrh vznikl u firmy Hunter, veškeré práce zajistila firma AZ zahrada. Tento systém je využíván v Horním parku a později byl nainstalován i na prostor Skalky. U jednotlivých záhonů lze nastavit automaticky se spouštějící závlahu, ale lze využít přenosných trysek, kterými jsme schopni zajistit závlahu i mimo záhony s bylinným patrem. Dokončena byla také výroba nové informační cedule, která napomáhá příchozím návštěvníkům lépe se orientovat v celém místním areálu a přibližuje i zajímavosti, které jsou zde k vidění.

V roce 2013 byly v Dolním parku instalovány informační cedule v lokalitě u rybníčku, kde se návštěvníci mohou dočíst něco o bambusech. Dále pak byla instalována informační cedule v lokalitě U pěti dubů, kde se vyskytuje chráněná bledule jarní (*Leucojum vernum*). Společně s touto instalací proběhlo zpevnění cesty, vedoucí k ohništi a lokalitě U pěti dubů. V horní části dolního parku u veřejného parkoviště byla instalována oboustranná informační cedule s informacemi a fotografiemi zajímavých míst a kulturních památek, které se zde nacházejí. Druhou stranu tvoří mapa dolního parku s uvedením jednotlivých názvů dřevin. Tato mapa slouží nově také jako podklad pro interaktivní mapu, kterou najdete na stránkách <http://www.uspza.cz/mapa/>.

V roce 2014 v červnu byl otevřen malý **botanický skleník** Arboreta Žampach. Je určen pro aktivizační činnost uživatelů Domova. Pro veřejnost je přístupný pouze s průvodcem. Skleník byl vybaven elektronickým zabezpečovacím systémem a automatickou závlahou. Své místo zde našla flora subtropického pásma a také drobné ptactvo, akvarijní a jezírkové ryby. Odkaz zde: <http://www.uspza.cz/index.php?id=11020>

V roce 2015 postihly Arboretum Žampach škody v důsledku silné noční bouře. Těžce poškozeno nebo zcela zničeno bylo několik starších stromů, konkrétně lip a dubů. Druhotně byly poškozeny také některé mladší sbírkové dřeviny. Horní zámecký byl z důvodu bezpečnosti až do odvolání pro veřejnost uzavřen. Došlo také k oplocení Horního parku z důvodu ochrany sbírkových dřevin před volně žijící zvěří, která zde v předešlých letech páchala značné škody. Přístupnost do parku se tímto nijak neomezila, pouze přibýly na vchodech/východech samouzavírací branky. Na podzim zde vznikl nový ohraničený záhon s bylinným patrem. Doplněn byl o závlahový systém. Pořízeno a zavěšeno bylo šest ptačích budek (rehkovník, špačkovník, sýkorník).

V roce 2016 byla zahájena výstavba zoo koutku pro kamerunské ovce a to včetně výběhu, který bude volně přístupný veřejnosti. V HP instalován „Hmyzí hotel.“

HISTORICKÉ FOTOGRAFIE MANŽELŮ LÜTZOWOVÝCH, NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH MAJITELŮ ŽAMPAŠKÉHO PANSTVÍ (1884 – 1933). MIMO JINÉ BYLI MILOVNÍKY ROSTLIN I ZVÍŘAT. JSOU POVAŽOVÁNI ZA ZAKLADATELE MÍSTNÍHO ARBORETA. „A ŽE TO TU S NIMI ŽILO“ ...O TOM VYPOVÍDÁ I FOTOGRAFIE Z HRADNÍ SLAVNOSTI.

Lützowovi v zimní zahradě

Fotografie ze slavnosti odbývané na hradě Žampach v roce 1891, tedy v době, kdy poměry mezi Lützowovými a obcí byly ještě přátelské. Na lavičce vlevo hrabě Lützow, v bílých šatech hraběnka.

Portréty manželů Lützowových – fotografie z doby restaurování obrazů.

7. ROZVOJ

7.1 ZÁMĚRY DO BUDOUCNA

Poznávací okruh a informační systém arboreta v současné době zahrnuje pouze dvě části arboreta – vnitřní areál a Horní park arboreta. Je zde nainstalováno celkem 16 oboustranných naučných panelů. Záměrem je rozšíření o dolní část zámeckého parku, která je svojí rozlohou největší. V roce 2017 byly navrženy a zhotoveny jmenovky k jednotlivým dřevinám v Dolním parku, které budou instalovány na jaře 2018. Záměry zahrnují také další úpravy a to především zpracování a instalaci naučných informací prostřednictvím oboustranných panelů a rozšíření zpevněných chodníků pro návštěvníky Dolního parku arboreta, který je **vzácný výskytem chráněných bledulí jarních** (*Leucojum vernum*) starověkými duby, sbírkou javorů metasekvojí, smrků a dalších, ale i krajinným uspořádáním.

Na Zámecké slavnosti a Letním hudebním festivalu byly zpracovány kmeny lip, které v roce 2015 poničila noční bouře. Dřevosochaři z nich vykouzili postavy z místní pověsti o rytíři Janu Smanickém, zvaném Pancíř – tedy rytíře samotného, Jadvigy z Borohrádku a Karla IV. Tyto postavy vystupují v pověsti, která byla zpracována jako divadelní hra Jiřím Dudkem v roce 2009 pod názvem Karel IV. na cestách aneb Císař římský a Pancíř ze Žampachu. Sochy tematicky doplňují dřevorezbu Františka Radvana, která je umístěna v kapli sv. Bartoloměje. Nyní jsou umístěny v zámecké zimní zahradě. Další dřevosochání je plánováno na Zámeckou slavnost v roce 2018 z kmenů smrků by měly vzniknout sloupy se zvířátky, které by zastřešoval zahradní altánek.

Ve vnitřním areálu byl vyprojektován „**Smyslový park**“ jehož realizace je nyní ve fázi položení základů jednotlivých chodníků pro aktivaci smyslů prostřednictvím doteků, vůní, chutí, zvuků a světelných podnětů. Pro rozmanitost doteků jsou položeny základy smyslového chodníčku, v němž budou zabudovány hmatově rozdílné materiály a bude ukončen kačírkem a vodní mlhou. Zóna hmatových prvků, chutí a vůní nebude chybět ani pro vozičkáře ve vyvýšených záhonech. Děti jistě ocení zapuštěnou trampolínu, zvonkohry nebo dětskou zahrádku. Výsadba rostlin pro plodící chuťovou zónu a chodníček aromatických bylin je plánována na jaro 2018. Provoz by měl být zahájen na přelomu jara a léta 2018. V dalších obdobích by pak docházelo k doplnění o jednotlivé herní a cvičební prvky. Cílem „Smyslového parku“ je umožnit setkávání a navazování kontaktů dětem i dospělým, zdravým i osobám se zdravotním postižením a poskytnout aktivaci, stimulaci a relaxaci smyslů všem příchozím. Hlavním posláním je navázání pozitivních společenských kontaktů mezi obyvateli Domova a návštěvami arboreta.

ZDE PŘIPRAVUJEME "SMYSLOVÝ PARK"

1. KAČÍREK S VODNÍ MLHOU
2. SMYSLOVÝ CHODNÍČEK
3. HMATOVÉ PRVKY PRO VOZÍČKÁŘE
4. PROUTĚNÝ TUNEL
5. TANEČNÍ ZVONKOHRA (Richter Spielgeräte)
6. KLING KLANG DISK (Richter Spielgeräte)
7. ZVONKOHRA (Richter Spielgeräte)
8. PARABOLICKÉ REFLEKTORY (Richter Spielgeräte)
9. BYLINKOVÉ ZÁHONY
10. CESTIČKA V TRÁVĚ
11. PLODONOSNÉ KEŘE
12. ROSTLINY VE VYVÝŠENÝCH TRUHLÍČÍCH
13. CESTA MEZI OHRADAMI
14. ZAPUŠTĚNÁ TRAMPOLÍNA
15. DĚTSKÁ ZAHRÁDKA
16. OKRASNÝ ZÁHON

PROJEKT
SMYSLOVÝ PARK - ARCHITEKTONICKÁ STUDIE

Hřiště bude sloužit pro pohybový a smyslový rozvoj zdravotně postižených dětí a bude místem pro vzájemné setkávání zdravých osob a osob s postižením v přírodním parkovém areálu Domova pod hradem Žampach.

7.2 PODPORUJÍ NÁS – ZŘIZOVATEL, NADACE, GRANTY, SPONZOŘI A DÁRCI

Pardubický kraj

zřizovatel Domova pod hradem Žampach

Město Žamberk

Město Letohrad

Obec Žampach

Obec Dlouhoňovice ... a další dárci, kteří nám přispěli v roce 2017 do veřejné sbírky.

8. PRACOVNÍ TÝM

ARBORETUM ŽAMPACH

ORGANIZAČNÍ SOUČÁST DOMOVA POD HRADEM ŽAMPACH

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA

Domov pod hradem Žampach
IČ: 00854271, DIČ: CZ 00854271
příspěvková organizace
Pardubického kraje

**PaedDr. LUDĚK GRÄTZ, ŘEDITEL ORGANIZACE
A KURÁTOR SBÍRKOVÉHO FONDU**

zajišťuje a zodpovídá za:

- 1) rozhodování o sbírkovém fondu**
(doplňování a vyjímání)
- 2) rozhodování o informačním systému
a veřejné a vědecké databázi fondu**
(obsah a rozsah)
- 2) rozhodování o poskytování
sbírkového materiálu**

VEDOUCÍ ARBORETA ŽAMPACH

Mgr. Jiřina Matějčková, pověřená vedením

zajišťuje a zodpovídá za:

- 1) údržbu sbírkovém fondu**
- 2) údržbu informačním systému**
- 3) údržbu veřejné a odborné databáze fondu**
- 4) veřejnou přístupnost sbírek, průvodcovství a doplňkové programy pro organizované skupiny**
- 5) přístupnost sbírek pro studijní a vědecké účely škol a členských organizací Unie botanických zahrad ČR**

PRACOVNÍCI POVĚŘENÍ ÚDRŽBOU ZÁMECKÝCH PARKŮ A ARBORETA:

Nejedlík Milan, E-mail: zahradnik1.uspza@email.cz

Bednářová Monika, E-mail: zahradnik2.uspza@seznam.cz

9. PODĚKOVÁNÍ, KONTAKTY A FOTOGALERIE KVĚTŮ

Děkujeme zřizovateli zařízení, všem dárcům, sponzorům a dobrovolníkům za jejich příspěvky v podobě darů i pomocných činností, díky nimž se daří naplňovat specifické cíle a poslání Arboreta Žampach - vytvářet podmínky k navazování kontaktů obyvatelů Domova (uživatelů sociálních služeb) s širší veřejností a umožnit jim využití přírodního prostředí k relaxacím, odpočinku i pracovním terapiím.

Velké poděkování za rozvoj rozmanitého přírodního prostředí a rekonstrukci místních památek patří řediteli Domova pod hradem Žampach, PaedDr. Luděkovi Grätzovi a celému pracovnímu týmu vedení Domova, jenž se podílel na 30-ti leté realizaci výsadby sbírkových dřevin a celkové údržbě těchto překrásných prostor, které díky jejich pracovnímu nasazení v současné době zajišťují kulturně sociální styk obyvatel Domova s širokou veřejností na velmi vysoké úrovni. Velmi si vážíme odborné pomoci a doporučení spolupracujících specialistů.

Poděkování patří také pracovníkům pověřeným údržbou arboreta a zámeckých parků za vytrvalost a pomoc ke zlepšování zdejšího prostředí a trpělivé vedení pracovních terapií uživatelů služeb při údržbě arboreta a zahrady. Samozřejmě i klientům, kteří si svůj Domov udržují patří velké poděkování.

Děkujeme také všem, kteří přispěli svými pozitivními i negativními podněty a nápady na zlepšení prostředí i vztahů s veřejností.

KONTAKTY:

Mgr., Jiřina Matějčková, pověřená vedením arboreta
MOBIL.TEL.: 604 846 410,
tel.: vnitř. linka - provolba: č.124,
E-mail: info@uspza.cz

PaedDr., Grätz Luděk, ředitel domova
MOBIL.TEL.: 603 878 659, Přímá linka: 465 635 220

Adresa:

Domov pod hradem Žampach
Žampach č.p.1
564 01 Žamberk

příspěvková organizace Pardubického kraje
IČ: 00854271 DIČ: CZ00854271
Tel. ústředna: 603 569 564, 465 618 184, 465 618 134, fax: 465 618 137
Serv. pro SMS zprávy : 605 244 309
Bank.spojení : 102125664/0600
Elektr. adresa: uspza@uspza.cz
Informace na stránce: <http://www.uspza.cz>

Kde nás najdete? [plánek](#) [50°2'16.598"N,16°25'52.702"E](#)

VÝROČNÍ ZPRÁVU ZA ROK 2017 ZPRACOVALA JIŘINA MATĚJČKOVÁ.

NAPSALI O NÁS A POVZBUDILI NÁS

Z návštěvy ÚEL SAV Nitra

...“Bol som už v mnohých arborétach zvučných mien v celej strednej Európe a dovoľm si tvrdiť, že ako je malé, tak je krásne, je tu zbierka stromov, ktoré nenájdete ani v tých najväčších arborétach a mnohé druhy nájdete najbližšie v Kew Garden. Aj napriek pomerne nevhodným mikroklimatickým podmienkam tu rastú druhy ako pákistánský *Fraxinus xanthoxyloides*, mexický stálezelený *Quercus rhysophylla* či *Pinus lambertiana*, špecialisti si tu prídu na svoje a aj keď je arborétum pomerne mladé, je tu čo obdivovať. Krásny je aj *Nothofagus antarctica*, ktorý je pôvodný v Čile či teplomilný *Populus lasiocarpa*. Je vidno, že ľudia tu berú svoju prácu ako poslanie a to je v dnešnej dobe veľmi vzácné. Nech sa Vám aj naďalej darí a arborétum vrelo odporúčam navštíviť, jeseň v ňom je čarokrásna“ 😊

„Z vasho arboreta sme boli nadseni, ja aj moj kolega. Takze sa tesime, ze k vam opat zavitate. A dufam, ze sa nam podari priniest nejake zaujimave taxony, ktore este v zbierke nemate 😊

Od exkurze žáků pátých tříd ZŠ Žamberk

„Nejkrásnější jsou ručně vyrobené dárky od dětí“

Od návštěvy ze Španělska

....“ impresionante el entorno, con un arboretum de cientos y cientos de ejemplares de todos los tamaños, que soportan el clima y algunos que no lo soportan y les toca trasplantarlos y llevárselos en invierno para traerlos en primavera. Este entorno de paz, en otoño, con su infinidad de colores ocres, naranjas, rojizos y pardos es una maravilla para los sentidos.

Lo más grande es que encima muchos de estos chicos salen de aquí con trabajo aunque se tengan que ir a una casa asistida.....

Lo he dicho al principio: impresionante.....

(...okouzlení prostředím, barvami podzimu a stovkou exemplářů...skvělé)

Od manželů, kteří v den 45. výročí svatby tzv. „Safírová svatba“ přespali v prosinci v troskách hradu Žampach a po té navštívili Arboretum Žampach jsme obdrželi několik fotografií z hradní zříceniny prosvícené západem slunce se sdělením, že se k nám budou rádi vracet.

DĚKUJEME VÁM VŠEM ZA VAŠI PODPORU A MOTIVACI K DALŠÍ ČINNOSTI

Crocus

Tanacetum coccineum

Erica carnea

Rhododendron

Leucojum vernum

Paeonia suffruticosa

Iris pseudacorus

Monarda didyma

Azalea

Philadelphus coronarius

Colutea arborescens

Syringa vulgaris 'Aucubifolia'

Robinia hispida 'Macophylla'

Crataegus laevigata 'Paul's Scarlet'

Crataegus laevigata

Rosa omeiensis 'Pteracantha'

Rosa xanthina 'Canary Bird'

Akebia quinata

Sinocalycanthus chinensis

Halesia carolina

Calicarpa japonica

Polygala myrtifolia

Hibiscus rosa-chinensis

Lagerstroemia indica

Hamamelis virginiana

Hibiscus syriacus 'Purpureus Variegatus'

Calycanthus x 'Venus'

Magnolia x brooklynensis 'Yellow Bird'

Cercis canadensis 'Forest Pancy'

Magnolia wilsonii

Ulmus minor

Liriodendron tulipifera 'Aureomarginatum'

Prunus padus 'Colorata'

Styrax japonica

Amelanchier canadensis

Oxydendrum arboreum

Prunus serrulata 'Kanzan'

Chionanthus virginicus

Aesculus x carnea

Pinus nigra

Catalpa bignonioides

Poncirus trifoliata

Koelreuteria paniculata

Pinus pungens

Hydrangea

Buddleja alternifolia

Kolkwitzia amabilis

Buddleja davidii

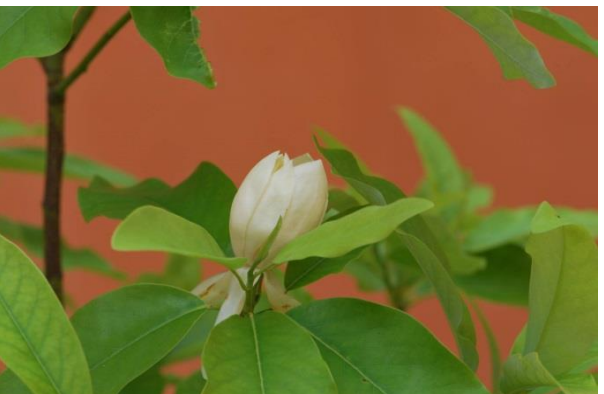
Calycanthus floridus

Heptacodium miconioides

Hibiscus syriacus 'Purpureus Variegatus'

Magnolia virginiana

Calistemon laevis

Wisteria floribunda

Euonymus nanus 'Turkestanicus'

Magnolia sieboldii

Acer ginnala

Magnolia grandiflora

Tilia miqueliana

Chaenomeles japonica

Exochorda racemosa

Camelia japonica

Camelia japonica

Decaisnena fargesii

Lindera benzoin

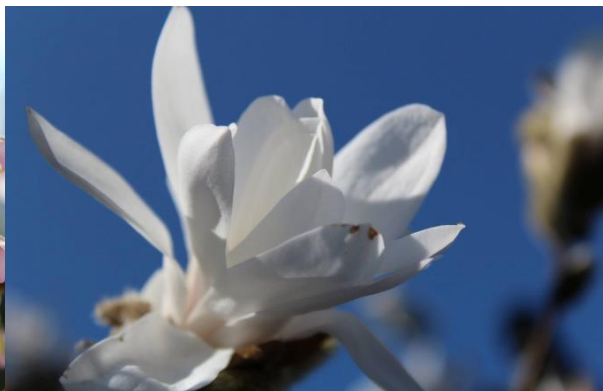
Cornus nuttallii

Oemleria cerasiformis

Prunus subhirtella

Magnolia stellata

Malus robusta x 'Royalty'

HENRI MATISSE ŘEKL, *"VŠUDE KVETOU KVĚTY PRO TOHO, KDO JE CHCE VIDĚT"* A MALÝ PRINC JE VIDĚL DOKONCE I NA HVĚZDÁCH, JAK UVÁDÍ ANTOINE DE SAINT - EXUPÉRY, *"HVĚZDY JSOU KRÁSNÉ, PROTOŽE JE NA NICH KVĚTINA, KTEROU NENÍ VIDĚT"...*